

СТАНОВИЩЕ

от доц. Катя Генова Егурузе, д.оз.
Факултет „Обществено здравеопазване“
Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов” - Варна

Относно: Конкурс за заемане на академична длъжност „Професор” – обявен в Държавен вестник, бр. 39 от 27.05.2022 г. по специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията”, в професионално направление 7.4. „Обществено здраве”, за нуждите на Катедра „Управление на здравните грижи, медицинска етика и информационни технологии” към Факултет „Обществено здраве”, Медицински университет – Плевен.

Със Заповед №1742/29.06.2022 г. на Ректора на Медицински университет – Плевен съм включена като външен член на Научното жури. Съгласно Протокол №1/01.08.2022 г. от проведено първо заседание на Научното жури съм определена да изготвя становище по процедурата.

Единствен кандидат в конкурса е доц. **Макрета Тодорова Драганова, д.м.**

Кандидатът е представил всички необходими документи за участие в конкурса, съгласно изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за неговото приложение и Правилника за развитие на академичния състав в Медицински университет – Плевен.

Кариерен профил на кандидата

Макрета Драганова е родена в гр. Плевен през 1965 г. Дипломира се като медицинска сестра – общ профил в Полувисш медицински институт - Плевен през 1987 г. В периода 1991 - 1996 г. придобива квалификация „Инженер-педагог“ в Югозападен университет, гр. Благоевград. През 2003 г. завършва Медицински университет – Плевен, с професионална квалификация „Магистър по здравен мениджмънт“.

След успешно защитен дисертационен труд на тема: „Управление на ресурса време на ръководните кадри по здравни грижи в лечебните заведения” придобива образователна и научна степен „доктор“ по научната специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ от 2013 г.

Доц. Драганова има признати специалности по *Медицинска педагогика* в ВМИ – Плевен (2003 г.) и по *Медицинска информатика и здравен мениджмънт* в МУ – Плевен (2014 г.).

Професионалния си път кандидата започва през 1988 г. в Неврохирургична клиника на УМБАЛ „Д-р Г. Странски“, гр. Плевен, като медицинска сестра, където работи до 1996 г. Академичната ѝ кариера стартира през 1996 г. в Медицински колеж, МУ – Плевен, като преподавател по практика в специалност „Медицинска сестра“ (1996 – 1998 г.). В периода 1998 г. – 2014 г. последователно е заемала академичните длъжности „асистент“ в Катедра „Социална медицина и здравен мениджмънт“ (1998 – 2003 г.), „старши асистент“ (2003 – 2007 г.) и „главен асистент“ (2007 – 2014 г.) в Катедра „Медицинска етика, управление на здравните грижи и информационни технологии“. От 2014 г. до м. февруари 2022 г., след спечелен конкурс, заема академична длъжност „доцент“ в Катедра „Общественоздравни науки“, а от м. март 2022 г. в Катедра „Управление на здравните грижи, медицинска етика и информационни технологии“, ФОЗ, Медицински университет – Плевен, на която позиция е до момента. От 2021 г. до момента доц. Макрета Драганова е Заместник-декан „Научна дейност, качество и акредитация“, Факултет „Обществено здраве“, МУ-Плевен.

Кандидатката взема активно участие в редица национални и международни курсове за продължаващо обучение, специализирани курсове за езикова и компютърна грамотност, което допълнително повишава нейното професионално развитие, квалификация и формирането ѝ, като отличен изследовател и преподавател.

Доц. Драганова е член на Съюз на учените в България; Българска асоциация на професионалистите по здравни грижи; Научно дружество по медицинско образование; Българска асоциация по обществено здраве; Българска асоциация по биоетика и клинична етика; Съюз на

специалистите по качество в Р България; European Public Health Association (EUPHA) и European Health Management Association (EHMA).

Информацията за кариерното развитие на кандидатката показва високо ниво на квалификация, организационен опит и непрекъснат стремеж към професионално развитие и усъвършенстване.

Научно-изследователска и научно-приложна дейност

За участие в конкурса доц. Макрета Драганова представя списък с **общо 66 научни публикации**, разпределени както следва:

- Дисертационен труд за присъждане на ОНС "доктор" – 1 брой
- Публикуван хабилитационен труд - монография – 1 брой
- Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ – 1 брой
- Публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 20 броя
- Публикации в издания с научно рецензиране, нереперирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 16 броя
- Публикуван университетски учебник – 2 броя

Посочени са и 25 заглавия на пълнотекстови публикации, **извън участващите** в доказателствения материал за изпълнение на минималните наукометрични изисквания за заемане на АД „професор“.

Минимални изисквани точки по групи показатели за АД „професор“

Група от показатели	Съдържание	Професор (брой точки)	Точки на доц. Макрета Драганова, д.м.
А	Показател 1	80 (50+35)	85
Б	Показател 2	-	-
В	Показатели 3 или 4	100	100
Г	Сума от показателите от 5 до 9	200	741,5
Д	Сума от показателите от 10 до 12	100	240
Е	Сума от показателите от 13 до края	100	226,6

В 8 от представените публикации кандидатката е самостоятелен, а в 19 е първи автор. Всички публикации са описани и приложени в електронен формат към материалите по конкурса. В официалната справка за цитирания, издадена от Централна медицинска библиотека, МУ– София, се удостоверява, че са издирени 90 български цитации и 4 - в чужди бази данни. Общият импакт фактор, съгласно предоставената справка е 22,992 и SJR – 0,306, което показва актуалността на темите и високото качество на научната продукция.

Научно-изследователската работа на доц. Макрета Драганова, представена за участие в конкурса, е ориентирана главно към „*Управление на здравни грижи*“. Тя е с най-голяма по обем научна продукция, обхващаща обучението на професионалистите, предоставящи здравни грижи, аспекти на приложението, документирането и оценката на здравните грижи.

Научните приноси са с оригинален характер и са систематизирани в пет тематични направления: *Управление на времето; Управление на здравните грижи; Иновативни подходи в здравните грижи; Документиране на здравните грижи; Обучение на професионалистите по здравни грижи.*

Особено значима е представената **самостоятелно разработена монография** „*Актуални аспекти на връзката образование-обучение-практика в здравните грижи*“. В нея авторката задълбочено проучва проблеми, свързани с процеса на обучение на професионалистите по здравни грижи, като разкрива актуалните аспекти на връзката образование-обучение-практика в сферата на здравните грижи. Разгледани са нормативната база, която регламентира обучението на специалистите от професионално направление „Здравни грижи“, същността на

методиката на обучението по практика на тези студенти и е направен задълбочен анализ на управлението на учебния процес. Комуникативните умения и наблюдателността са обсъдени и посочени, като задължителни компетенции за професионалистите по здравни грижи, които са изключително важни при упражняване на професиите. Засегнат е проблема с мотивацията на обучаваните, изведени са факторите на влияние върху мотивацията на студентите и е поставен акцент, че повишаването ѝ е една от първостепенните задачи за постигане целите на учебното заведение. Предложени са стратегии за усъвършенстване на обучението в специалностите от професионално направление „Здравни грижи“ на базата на проведено собствено проучване.

В тематичното направление „*Управление на времето*“ изключително ценно се явява първото по рода си комплексно изследване, проведено сред професионалистите по здравни грижи, касаещо три аспекта на управление на времето: отношението на респондентите към ресурса време, реално извършваните от тях дейности и мнението на потребителите по разглеждания проблем. В публикациите, включени в направлението, са засегнати проблеми с оползотворяване на работното време в лечебните заведения, недостига на персонал и липсата на диференциация на труда за отделните длъжности. Предложен е набор от средства, който включва алгоритъм на поведение и мрежови модел за извършване на дадена дейност, целящи ефективното управление на времето. С практическа значимост е разработения универсален алгоритъм за управление на времето на здравните мениджъри, предполагащ усъвършенстване и адаптиране към различни конкретни ситуации.

Във второто тематично направление „*Управление на здравните грижи*“ са включени публикации, които представят нашия и световен опит, относно теориите и моделите за организиране на здравните грижи и новата роля на медицинската сестра в процеса на повишаване качеството на предоставяните грижи. Изследвана е мотивацията на професионалистите по здравни грижи за обучение и възможностите за прилагане на нови подходи и средства за неговото реализиране. В няколко публикации е проучена спецификата на труд на ръководителя по здравни грижи и са анализирани възможностите за оптимизиране на дейностите на оказващите грижи за повишаване на качеството им. С цел търсене и намиране на възможности за оптимизиране управлението на грижите, периодично е анализирана съществуващата ситуация и тенденции.

Научните трудове по направление „*Иновативни подходи в здравните грижи*“ се фокусират върху връзката между сестринския процес, сестринската диагноза и качеството на предоставяните сестрински грижи. В няколко публикации са проучени теоретичните постановки на сестринския процес и международния опит в неговото прилагане. Доказана е значимостта на стандартния план за грижи, изработен в съответствие с медицинската диагноза на пациента, като база за индивидуализиране на грижата. Потърсено е мнението на практикуващите медицински сестри, относно иновативните подходи в здравните грижи, разгледани са проблемите и насоките при въвеждането им в сестринската практика.

Публикациите, включени в направлението „*Обучение на професионалистите по здравни грижи*“, са насочени към изследване мнението на практикуващите професионалисти по здравни грижи, които продължават своето обучение в бакалавърска и магистърска програма по специалност „Управление на здравните грижи“, относно възможностите за оптимизиране на учебния процес в базовите специалности на професионално направление „Здравни грижи“ и в съответствие с приоритетните цели на Стратегията за развитие на висшето образование в Република България (2021-2030), умело се предлагат конкретни идеи в областта на здравните грижи.

Кандидатката се включва активно в редица национални и международни форуми: общо 41, от които 30 участия в страната и 11 в чужбина.

Доц. Макрета Драганова участва в 3 национални научни и образователни проекта, и в 5 научни проекта в МУ-Плевен, като в 2 от тях е водещ изследовател.

Учебно-преподавателска дейност

Доц. Макрета Драганова има общ преподавателски стаж над 20 години в МУ-Плевен. От предоставената справка за учебна натовареност за последните 3 години се вижда, че

реализира съответно 1120, 1031 и 898.4 часа за учебна година. Участва в обучението на студенти от различни специалности и образователно-квалификационни степени, в т.ч. и на студенти по медицина, англоезично обучение. Дисциплините, при които провежда лекции и практически упражнения, отразяват нейната широка интердисциплинарна подготовка и научни интереси в областта на здравните грижи, здравния мениджмънт и общественото здраве: „Управление на здравни грижи”, „Основи на управлението”, „Връзки с обществеността”, „Иновативни подходи в здравните грижи”, „Управление на времето”, „Здравни проекти”, „Основи на управлението в здравеопазването”, „Долекарска помощ”, „Общи грижи за болния”, „Бизнес комуникации и работа в екип”.

Включена е като член в държавна изпитна комисия по специалност „Обществено здравеопазване (за медицински сестри, акушерки, инспектори по общественото здраве и фелдшери)“ (2018 г.) и „Обществено здравеопазване“ (2021 г.).

Ръководител е на двама успешно защитили докторанти.

Работи активно със студенти, докторанти и специализанти в изследователски и учебни проекти. През учебната 2021-2022 г. е консултант в екипа за реализиране на студентски онлайн кръжок „Основи на научните проучвания в здравните грижи”. Ментор/наставник е на четирима студенти-стипендианти от различни специалности в Стипендиантска програма за студенти по медицина и медицински специалности, и лекари-специализанти от ромски произход.

Доц. Макрета Драганова е уважаван и предпочитан лектор в страната и чужбина по теми, свързани с научните ѝ интереси и търсения.

Заклучение

Обобщеният анализ на предоставените документи показва, че наукометричните показатели на доц. Макрета Драганова напълно покриват изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото приложение и Правилника за развитие на академичния състав в Медицински университет – Плевен за заемане на академична длъжност „професор”. Предоставената от кандидата научна продукция се отличава със своята актуалност, прецизност и със сериозна научна и практическа стойност.

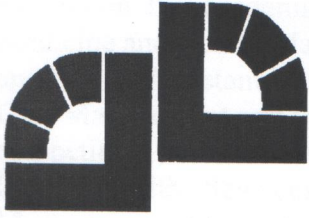
Високата комплексна оценка на професионално развитие, учебно-преподавателската дейност, активна работа със студенти, докторанти и специализанти, научните изяви, утвърдения авторитет на преподавател и организатор на кандидата ми дават основание да дам своя **положителен вот** и убедено препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително за заемане от доц. Макрета Тодорова Драганова, д.м. на академичната длъжност „професор” за нуждите на Катедра „Управление на здравните грижи, медицинска етика и информационни технологии” към Факултет „Обществено здраве”, Медицински университет – Плевен.

27.09.2022 г.
гр. Варна

Изготвил становището:

/доц. Катя Генова Егурузе, д.оз./

DIALOGUE PLUS LTD

CONFERENCE INTERPRETERS, TRANSLATORS,
INFORMATION SPECIALISTS

OFFICE: 1000 Sofia, 22 Venelin Str., Tel.: (+359 2) 980 54 46

Fax:(+359 2)986 28 51 E-mail: dialog@dialog-bg.com, www.dialog-bg.com

Translation from Bulgarian

OPINION

by **Assoc. Prof. Katya Genova Eguruze, PhD**
Faculty of Public Health
Medical University "Prof. Dr. Paraskev Stoyanov" - Varna

Subject: Competition for the academic position "**Professor**" announced in the State Gazette, No. 39 of 27.05.2022 in the scientific field "Social Medicine and Organization of Healthcare and Pharmacy", professional field 7.4. Public Health, for the needs of the Department of Health Care Management, Medical Ethics and Information Technologies at the Faculty of Public Health, Medical University – Pleven.

By Order No. 1742/29.06.2022 of the Rector of the Medical University – Pleven I was included as an external member of the Scientific Jury. According to Minutes No. 1/01.08.2022 of the first meeting of the Scientific Jury, I was appointed to prepare a statement on the procedure.

The only candidate in the competition is **Assoc. Prof. Makreta Todorova Draganova, PhD**

The candidate has submitted all necessary documents for participation in the competition, in accordance with the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, its Implementing Regulations and the Regulations on the Development of the Academic Staff at the Medical University of Pleven.

Candidate's Career Profile

Makreta Draganova was born in the town of Pleven in 1965. She graduated as a general profile nurse from the Medical College - Pleven in 1987. In the period 1991 – 1996, she obtained the qualification "Engineer-pedagogue" at the South-Western University, Blagoevgrad. In 2003 she graduated from the Medical University of Pleven with the professional qualification of "Master in Health Management".

Having successfully defended a dissertation on "Management of the time resource of health care managers in health institutions", she got her PhD degree in the scientific major "Social Medicine and Organization of Health and Pharmacy" in 2013.

Assoc. Prof. Draganova completed successful specialisation in *Medical Pedagogy* at the Higher Medical Institute of Pleven (2003) and in *Medical Informatics and Health Management* at the Medical University of Pleven (2014).

The candidate started her professional career in 1988 as a nurse at the Neurosurgical Clinic of UMPHAT "Dr. G. Stranski, Pleven where she worked until 1996. Her academic career started in 1996 at Medical College, Medical University – Pleven, as a lecturer in practice in the program "Nursing" (1996 – 1998). In the period 1998 – 2014, she held in

succession the academic positions of “Assistant Professor” at the Department of Social Medicine and Health Management (1998 – 2003), “Senior Assistant Professor” (2003 – 2007) and “Chief Assistant Professor” (2007 – 2014) at the Department of Medical Ethics, Health Care Management and Information Technology. From 2014 to February 2022, after winning a competition, she held the academic position of Associate Professor at the Department of Public Health Sciences, and, from March 2022, at the Department of Health Care Management, Medical Ethics and Information Technologies, Faculty of Public Health, Medical University – Pleven, which she holds to date. From 2021 to date, Assoc. Prof. Makreta Draganova is Deputy Dean of Research, Quality and Accreditation, Faculty of Public Health, Medical University-Pleven.

The candidate takes an active part in a number of national and international courses for continuing education, specialized courses for language and computer literacy, which further enhances her professional development, qualification and formation as an excellent researcher and lecturer.

Assoc. Prof. Draganova is a member of the Union of Scientists in Bulgaria; the Bulgarian Association of Health Care Professionals; the Scientific Society of Medical Education; the Bulgarian Association of Public Health; the Bulgarian Association of Bioethics and Clinical Ethics; the Union of Quality Professionals in the Republic of Bulgaria; the European Public Health Association (EUPHA) and the European Health Management Association (EHMA).

The information about the candidate's career development shows a high level of qualification, organizational experience and continuous pursuit of professional development and improvement.

Research and applied research

For participation in the competition, Assoc.Prof. Makreta Draganova presents a list of **66 scientific publications**, distributed as follows:

- PhD Dissertation – 1
- Published habilitation work - monograph – 1
- Published book on the basis of defended PhD Dissertation - 1
- Publications in scientific journals referenced and indexed in world-famous databases with scientific information – 20
- Publications in scientific peer-reviewed journals, unreferenced in world-famous scientific information databases – 16
- Published university textbook – 2 pieces

There are also 25 titles of full-text publications, **apart from those participating** in the evidence for the fulfilment of the minimum scientific requirements for holding the academic position "Professor".

Minimum required points by group of indicators for AP "Professor"

Indicator group	Contents	Professor Number of points	Points of Assoc. Makreta Draganova, PhD
A	Indicator 1:	80 (50+35)	85
B	Indicator 2	-	-
C	Indicators 3 or 4	100	100
D	Sum of indicators 5 to 9	200	741.5

E	Sum of indicators 10 to 12	100	240
F	Sum of indicators from 13 to the end	100	226.6

In 8 of the submitted publications the candidate is an independent author and in 19 she is the first author. All publications are described and attached in electronic format to the competition materials. The official citation report issued by the Central Medical Library, Medical University– Sofia certifies that 90 Bulgarian citations and 4 in foreign databases have been found. The total impact factor according to the presented report is 22,992 and SJR – 0.306, which shows the timeliness of the topics and the high quality of scientific output.

The research work which Assoc. Prof. Makreta Draganova submitted for participation in the competition is mainly focused on "*Health Care Management*". It includes the largest volume of scientific output, encompassing the training of health care professionals, aspects of implementation, documentation and evaluation of health care.

The scientific contributions are of an original nature and are systematized in five thematic areas: *Time Management*; *Health Care Management*; *Innovative Approaches in Health Care*; *Documentation of Health Care*; *Training of Health Care Professionals*.

The presented **self-developed monograph** "*Current aspects of the education-training-practice relationship in health care*" is particularly important. The author explores in depth problems related to the health care professionals' training process, revealing the current aspects of the education-training-practice relationship in the field of health care. The legal framework regulating the training in the programs of the professional field "Health care", the essence of the methodology of the training in practice of those students are discussed and an in-depth analysis of the management of the learning process is made. Communication skills and observational skills are discussed and referred to as mandatory competences for healthcare professionals, which are extremely important when pursuing the professions. The problem with the motivation of the trainees is addressed, the factors of influence on the motivation of the students are outlined and it is emphasized that to encourage motivation is one of the primary tasks for achieving the goals of the educational institution. On the basis of an own study, strategies are proposed for improving the training in the programs of the professional field "Health care".

In the thematic area "Time management", extremely valuable is the first of its kind comprehensive research, conducted among health professionals on the three aspects of time management: the attitude of the respondents to the time resource, the actual activities carried out by them and the opinion of the users on the problem discussed. The publications included in this field address problems of working time utilisation in medical institutions, staff shortages and the lack of differentiation of work for individual positions. A set of tools is proposed which includes a behavioural algorithm and a network model for carrying out an activity, aimed at effective time management. Of practical significance is the developed universal algorithm for time management of health managers, suggesting improvement and adaptation to different specific situations.

The second thematic area "*Health care management*" includes publications that present our and global experience in the theories and models for organizing health care and the new role of the nurse in the process of improving the quality of the provided care. The motivation of health care professionals for training and the possibilities for applying new approaches and means for its realization are examined. Several publications examine the specifics of the work of the health care manager and analyse the possibilities for optimizing the activities of carers to improve their quality. In order to search for and find opportunities to optimize the management of care, the existing situation and trends are periodically analysed.

Scientific work in the field *Innovative Approaches to Health Care* focuses on the relationship between the nursing process, nursing diagnosis and the quality of nursing care provided. Several publications examine the theoretical implications of the nursing process and the international experience in its implementation. The importance of the standard care plan, developed in accordance with the patient's medical diagnosis, as a basis for individualising care, is demonstrated. The opinion of nursing practitioners on innovative approaches in health care was sought, the problems and guidelines for their introduction in nursing practice were discussed.

The publications included in the field *"Training of Health Care Professionals"* seek to examine the opinion of practicing health care professionals, who continue their training in the Bachelor and Master's degree programme in "Health Care Management", on the possibilities for optimizing the learning process in the basic programs of the professional field "Health Care" and, in accordance with the priority objectives of the Strategy for the Development of Higher Education in the Republic of Bulgaria (2021-2030), specific ideas in the field of health care are skillfully offered.

The candidate actively participates in a number of national and international forums: a total of 41, including 30 participations in the country and 11 abroad.

Assoc. Prof. Makreta Draganova participated in 3 national scientific and educational projects and 5 scientific projects at the Medical University of Pleven, in 2 of which she is a leading researcher.

Teaching activity

Assoc. Prof. Makreta Draganova has a total teaching experience of more than 20 years in the Medical University of Pleven. It is evident from the provided teaching load report for the past 3 years she has realized respectively 1120, 1031 and 898.4 hours for the academic year. She participates in the training of students from different programs and educational and qualification degrees, including medical students in programs taught in English. The programs in which she delivers lectures and practical exercises reflect her wide interdisciplinary training and scientific interests in the field of health care, health management and public health: "Healthcare Management", "Fundamentals of Management", "Public Relations", "Innovative Approaches in Healthcare", "Time Management", "Health Projects", "Basics of Healthcare Management", "First Aid", "General Care for the Patient", "Business Communications and Teamwork".

She was included as a member in the State Examination Commission of the program 'Public Health (for nurses, midwives, public health inspectors and paramedics)' (2018) and 'Public Health' (2021).

She is the advisor two PhD students who successfully defended their PhD theses.

She works actively with students and post-graduate students in research and study projects. During the academic year 2021-2022, she was a consultant in the team for realization of the student online club "Fundamentals of scientific studies in health care". She is the mentor/tutor of four scholarship students majoring in different fields of the Scholarship program for medical students and medical programs, and trainee specialist doctors of Roma origin.

Assoc. Prof. Makreta Draganova is a respected and preferred lecturer in the country and abroad on topics related to her scientific interests and searches.

Conclusion

The summary analysis of the provided documents shows that the scientific metrics of Assoc. Prof. Makreta Draganova fully meets the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, its Implementing

Regulations and the Regulations for the Development of the Academic Staff at the Medical University of Pleven for the academic position of Professor. The scientific output provided by the candidate is distinguished by its relevance, precision and serious scientific and practical value.

The high composite score of the professional development, teaching and learning activities, active work with students and post-graduate students, scientific presentations, the established authority of the lecturer and organizer of the candidate give me reason to give my **positive vote** and I strongly recommend to the honourable members of the Scientific Jury to vote positively for Assoc. Prof. Makreta Todorova Draganova, PhD, to take the academic position of Professor for the needs of the Department of Health Care Management, Medical Ethics and Information Technologies at the Faculty of Public Health, Medical University – Pleven.

27.09.2022
Varna

Prepared by:
/Assoc. Prof. Katya Genova Eguruze, PhD/

The undersigned, Ventseslava Mihaylova Mishlyakova, hereby certify that I translated the attached document (OPINION) from the Bulgarian into the English Language, and that this is a true and correct translation, rendered to the best of my ability. The translation consists of 5 (five) pages.

Translator: /V. Mishlyakova/

